liniji, 20,3 sek), na 220 yd preko prepona (bez zavoja u ravnoj liniji, 22,6 sek) i u skoku udalj (8,13 m); 1936 postigao SR u trčanju na 100 m (10,2 sek). SR Owensa u skoku udalj srušen je tek nakon 25 god. (8,21 m, R. Boston, 1960). → Nagrada »Jesse Owens«

oxer, konjički sport: visinsko-širinska prepona koja se sastoji od 2 ograde, međusobno udaljene 1-2 m; između ograda može se postaviti šiblje. Visina i širina prepone mogu biti: 1,1 m x 1,3 m, 1,2 m x 1,5 m, 1,3 $m \times 1,7 m$, itd.

Oxford - Cambridge (engl. The University Boat Race), godišnje tradicionalno veslačko natjecanje studentskih osmeraca gradova Oxford i Cambridge u Engleskoj. Održava se па rijeci Temzi na stazi duž. 6740 m od Putneya do Mortlakea, na rubu Londona. Prva utrka održana je 1829, druga 1836, od 1839 utrke se održavaju svake godine. Najdužu seriju pobjeda ostvario je osmerac Cambridgea sa 13 uzastopnih pobjeda u vremenu od 1924 do 1936.

Oyama, Masutatsu, pravo ime Choi Young Li (1923), kor. karate stručnjak, od 1935 živi i djeluje u Japanu. Učenik G. Funakoshija; 1947 pobijedio na prvom jap. karate prvenstvu. Osnovao vlastiti stil karatea (kyokushinkai), objedinivši tradicionalne jap, i kor. metode s modernim znanstvenim metodama u sportu. Napisao: This is Karate, Tokio 1965-76 (izd. i 9 reprinata); Vital Karate, Tokio 1969; Karate (preveo Z. Modrič), Zagreb 1977 (5. izd.).

ozeki, sumo: najviši stupanj unutar najviše kategorije rvača u toj vrsti jap. rvanja. Taj rang postiže se izvanrednim uspjesima na natiecaniima, ali se može i izgubiti čim rvač postigne na turniru manje pobjeda nego po-

ozljeda, oštećenje tijela izazvano djelovanjem neke vanjske ili unutrašnje sile. Sp. o. najčešće nastaje kada neka nepokretna masa naglo zaustavi tijelo u kretanju ili se ono zaustavi zbog vlastite refleksne mišićne kontrakcije. O. se mogu razvrstati u najteže (smrtne), teške s trajnom nesposobnošću za rad i sport, srednje teške s duljom nesposobnošću za rad i sport. lakše s kratkotrajnom nesposobnošću za rad i sport i sasvim lagane o. s kratkotrajnom nesposobnošću, ali bez smanjenja radne i sp. sposobnosti. Miesta ozljeđivanja uvjetovana su specifičnošću pojedinih sportova npr. u atletici su o, najčešće na nožnom zglobu, korijenu šake i podlaktici. Uzrok ozljeđivanja može se nalaziti u samoj osobi (umor, pretreniranost, nehigijenski život, nedovoljno zagrijavanje, loša tehnika ili preboljela bolest) ili drugoj osobi, npr. hotimično ili nehotimično nanesena o., neadekvatan protivnik (veća tjel. težina). O. mogu izazvati dotrajala i neprikladna odjeća i obuća, neadekvatni rekviziti te teren i klimatske prilike u kojima se održavaju natjecanja. O. nastale kao posljedica djelovanja mehaničkih sila razlikuju se prema oštećenim dijelovima tijela: o. kože i potkožnog tkiva; o. mišića tetiva i tetivnih ovojnica; o. zglobova i o. kostiju i pokosnice. O. kože i potkožnog

tkiva prouzročene su, najčešće, djelovanjem neke mehaničke sile, ali su moguća oštećenja termičkim i bakteriotoksičkim agensima, zračenjem i dr. Od mišića najčešće se ozljeđuju veliki mišići udova s jakim trbuhom, kratkim tetivnim dijelom s brzom mogućnošću kontrahiranja. U o. mišića ubrajaju se površinske i duboke kontuzije ili nagnječenja, istegnuća ili distenzija, djelomično rastrgnuće manjeg broja mišičnih vlakana ili laceracija, razdor ili djelimično prekinuće mišića ili ruptura, potpuno prekinuće mišića ili ruptura completa. U o. mišića ubrajaju se i miogeloze - bolna otvrdnuća u mišićima i osificirajući miositis - trajno otvrdnuće koje nastaje iz hematoma. Kod tetiva i tetivnih ovojnica najčešće dolazi do degenerativnih promjena na hvatištima tetiva i kosti — tzv. entesitis; upale tetiva peritenditis crepitans; fibrozna zadebljanja tetivnih ovojnica - tendovaginitis stenosans; prsnuća tetiva i dr. O. zglobova su: kontuzija, distorzija, luksacija i kronična oštećenja. Nagnječenje ili kontuzija nastaje djelovanjem tupe sile (udarca), koja izvana djeluje na zglob. Uganuće ili distorzija najčešća je o zgloba. Nastaje ako kretnja u nekom zglobu premašuje prirodne fiziološke granice koje dopušta anatomska građa zgloba. Iščašenje ili luksacija je najteža o. zgloba, a nastaje kada se konveksno ili konkavno zglobno tijelo trajno odvoje. Kod kroničnih oštećenja zglobova najčešće se ozljeduje zglobna hrskavica. Najpoznatija takva o, je artroza. Najteža o, kosti je prijelom ili fraktura. Nepotpuni prijelom kosti naziva se fisura. Otrgnuće hvatišta mišića koje nastaje kao posljedica vlaka mišića ili ligamenata naziva se avu zijski prijelom. U sportu se javljaju i o. i oštećenja kao posljedica toplinskih djelovanja i zračenja. To su opekline od sunčeva zračenja, sunčanica, toplinski udar, snježno sljepilo, promrzline i dr. Postoje i o. uzrokovane tjel. naporom: ortostatski kolaps, sp. albuminurija, mišični zamor (muskelfiber), pretreniranost, različiti kolapsi i dr. Javljaju se i o. uzrokovane

Ozolin, Nikolaj Georgijevič (1906), sovj. reprezentativac u atletici, zaslužni majstor sporta, zaslužni trener SSSR; dr znanosti, profesor Centralnog instituta fizičke kulture u Moskvi. Pobjednik u skoku motkom na med. Radničkoj olimpijadi, 1937 u Anversu (Belgija), drugi na PE 1946; prvi atletičar SSSR koji je poboljšao ER u skoku motkom (1938: 4.29 m, 1939: 4,30 m), medutim, kako SSSR u to vrijeme nije bio član IAAF, ti rekordi nisu homologirani.

Ozolina, Elvira Anatoljevna (1939), sovj. reprezentativka u atletici, zaslužna majstorica sporta; prva natjecateljka u svijetu koja je (1964) prebacila koplje preko 60 m (61,38 m); prva na Ol 1960 sa 55,98 m; prva na PE 1962 sa 54,93 m.

Ožanić, Ivan (1928-79), reprezentativac u biciklizmu (1948-59); sp. radnik u Biciklističkom savezu Hrvatske; savezni biciklistički sudac.

za pedagogiju. Odsjeka za predškolski od-

OXFORD - CAMBRIDGE

OXER

goj i razrednu nastavu u Čakovcu, Filozofskog fakulteta u Zagrebu; sp. radnik, atletski i rukometni trener, med. atletski sudac, član i trener Atletskog kluba Sloboda, Varaždin. Bavio se atletikom u Varaždinu, Beogradu i Gornjem Milanovcu. Bio trener Rukometnog kluba Sloboda, kondicioni trener NK Varteks, predsjednik Savjeta za fizičku kulturu kotara Varaždin, potpredsjednik Skupštine SIZ za fizičku kulturu općine Varaždin, povremeno trener atletske reprezentacije. Dobitnik Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH (1975) i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1980).

Ožegović, Sanja (1959), reprezentativka u košarci, članica KK Monting (Zagreb), zaslužna sportašica Jugoslavije. S klubom osvojila PJ 1982, Kup Jugoslavije 1978, 1980 1982 i Kup »Lillian Ronchetti« 1980. Čla-Ožeg, Dražen (1930), viši predavač Odjela nica ekipe koja je na Ol 1980 i na PE 1980 osvojila brončane medalje.